

Răspunsuri la solicitările/ observații primite asupra Ghidului solicitantului pentru dezvoltarea transportului naval și multimodal

Program: Programul Transport 2021-2027

Prioritatea: 7- Dezvoltarea transportului naval și multimodal

Obiectivul specific: 3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale

Apel de proiecte:

Realizarea de investiții în suprastructura portuară de încărcare/ descărcare și depozitare a mărfurilor în vederea reducerii blocaei din zona porturilor românești ca urmare a blocării căilor navale din Ucraina- cod apel: PT/237/PT_P7/OP3/RSO3.1/PT_A16

(rezultatul consutării publice încheiate în data de **23 februarie 2024**)

Nr.	Solicitare/ Observație	Răspuns
1	<p>Principala limitare in ceea ce priveste aplicarea cu succes la aceasta schema este determinata de incadrarea in termenul de finalizare al proiectului, 31.12.2025.</p> <p>Solutia identificata privind incadrarea in termenii apelului, ar fi urmatoarea:</p> <ul style="list-style-type: none">- lansarea procedurii de achizitie inainte de anuntarea aprobarii finantarii contractului.- mentionarea in cadrul documentatie de achizitie al angajamentului companiei de a cumpara echipamentul din finantarea acordata, sau in cazul refuzului finantarii proiectului, achizitia din surse proprii Socep;- acordarea castigatorului procedurii de achizitie a unei unei scrisori de garantie bancara, sau efectuarea unei plati cu titlu de garantie, care sa garanteze semnarea contractului de achizitie dupa semnarea contractului de finantare, sau- plata catre castigatorul procedurii de achizitie, a unui avans in scopul garantarii semnarii contractului de achizitie, dupa semnarea contractului de finantare, pentru lansarea in executie a comenzii, plata fiind neeligibila.	<p>Procedura de atribuire a contractului/ contractelor pot fi lansate în orice moment înainte de semnarea contractului de finanțare, cu respectarea prevederilor Ordinului MFE nr. 1284/2016 sau, după caz, a Legii nr. 98/2016 la care acesta face referire. Procedura se va lansa cu clauză suspensivă, conform art. 1400 din Codul Civil, încheierea contractului de achiziție fiind condiționată de semnarea Contractului de Finanțare. Această condiție trebuie prevăzută în documentația de atribuire astfel încât operatorii economici care depun oferte să decidă cu privire la depunerea ofertei și cu privire la conținutul acesteia în deplină cunoștință de cauză.</p> <p>Semnarea unui angajament legal de achiziție a unor lucrări/bunuri înainte de semnarea contractului de finanțare demonstrează fie disponibilitatea Solicitantului de a realiza investiția chiar și în absența ajutorului de stat (caz în care acesta își pierde caracterul stimulatativ), fie disponibilitatea Solicitantului de a pierde o sumă suplimentară (garanția sau plata în avans) care, în mod rezonabil, ar putea fi dedusă din deficitul de finanțare, fiind diminuată astfel valoarea ajutorului de stat. Pentru evitarea unor proceduri care ar conduce la întârzieri în definitivarea calculului referitoare la ajutorul de stat ce va fi acordat fiecărui Solicitant, cu implicații asupra stabilirii listei finale a beneficiarilor în cadrul apelului, nu se acceptă soluția încheierii contractului/ contractelor de achiziție bunuri/ lucrări înainte de semnarea contractului de finanțare.</p> <p>În ceea ce privește termenul de implementare, acesta nu poate depăși data de 31.12.2025 întrucât scopul schemei de ajutor de stat este acela de a produce efecte,</p>

Nr.	Solicitare/ Observație	Răspuns
	- posibilitatea depășirii termenului de implementare, 31.12.2025, cu efectuarea unei recepții parțiale, iar plățile efectuate după această dată fiind cheltuieli neeligibile	beneficii pentru fluxurile de mărfuri afectate de conflictul din Ucraina în cel mai scurt timp posibil.
2	Definirea scenariilor contrafactice la care se face referire în ghid la pag. 17 - Pentru a determina deficitul de finanțare, se va cuantifica, pentru scenariul factual și un scenariu contrafactual credibil, toate costurile și veniturile principale, costul mediu ponderat estimat al capitalului („WACC”) al beneficiarilor pentru a actualiza fluxurile de numerar viitoare, după cum precum și valoarea actuală netă („VAN”) pentru scenariile factice și contrafactice, pe durata de viață a proiectului. Costul suplimentar net tipic poate fi estimat ca diferența dintre VAN pentru scenariul factual și pentru scenariul contrafactual pe durata de viață a proiectului de referință.	Vă rugăm să utilizați macheta Excel pentru analiza financiară, atașată Ghidului Solicitantului. În cadrul machetei se vor detalia previziunile de venituri și cheltuieli cu și fără realizarea investiției pentru care se solicită ajutorul de stat, se vor introduce datele pentru calculul costului mediu ponderat al capitalului pentru anul 2023 și se vor calcula automat deficitul de finanțare și valoarea ajutorului de stat.
3	Mecanismul clawback anul 5 – detaliere - În cazul în care se decide păstrarea echipamentului, se va recalcula valoarea reziduală utilizând metoda fluxului de numerar actualizat, astfel cum este prevăzută în contractul de finanțare. În cazul în care valoarea ajutorului depășește noul deficit de finanțare sau pragul de intensitate a ajutorului, autoritatea de management va recupera suma excedentară (prin aplicarea mecanismului de clawback).	Vă rugăm să aveți în vedere Secțiunea 3.4.3 ”Mecanismul de recuperare a ajutorului excedentar” din Ghidul Solicitantului revizuit.
4	Detalierea capitoului analiza cost beneficiu din Ghid	Vă rugăm să aveți în vedere: - Secțiunea 3.4.2 ”Determinarea valorii eligibile” din Ghidul Solicitantului revizuit; - Secțiunea 7.1 ”Completarea formularului cererii” – punctul f) ”Analiza cost-beneficiu” din Ghidul Solicitantului revizuit; - Macheta de analiză financiară atașată Ghidului Solicitantului - Anexa 4 – Metodologia pentru analiza economică (pentru proiecte cu o valoare totală mai mare de 100 mil. lei, inclusiv TVA).
5	Un exemplu de calcul pentru deficitul de finanțare, cum era în Ghidul anterior	Vă rugăm să aveți în vedere: - Secțiunea 3.4.2 ”Determinarea valorii eligibile” din Ghidul Solicitantului revizuit; - Macheta de analiză financiară atașată Ghidului Solicitantului
6	Opțiunile tehnice de analizat în cadrul SF – ce se întâmplă în lipsa opțiunii 2	Lipsa unei opțiuni alternative trebuie justificată de constrângerile care conduc la o singură opțiune. Opțiunile tehnice pot include: a) Fluxuri alternative de manipulare a mărfurilor; b) Amplasamente diferite pe terenul avut la dispoziție pentru noile construcții;

Nr.	Solicitare/ Observație	Răspuns
		<p>c) Arhitectura diferită a construcțiilor (aceiași volum, dar obținut prin dimensiuni diferite din perspectiva lungimii/ lățimii/ înălțimii);</p> <p>d) Materialele utilizate (metal/ beton);</p> <p>e) Un singur echipament de capacitate mai mare vs. mai multe echipamente de capacitate mai mică etc.</p>
7	<p>In situatia construirii unui proiect de construire siloz, cu doua componente:</p> <p>a) Instalatiile de incarcare/descarcare/transbordare/depozitare temporara-60% din valoarea financiara a proiectului,</p> <p>b) Partea de constructii civile fundatii/coloane/utilitati-40% din valoarea financiara a proiectului,</p> <p>se poate solicita finantarea prin schema de ajutor de stat numai pentru realizarea instalatiei de incarcare/descarcare/transbordare/depozitare temporara?</p> <p>Daca Da:</p> <p>2.Este necesara elaborarea unui SF pentru tot proiectul sau este suficient un studiu de oportunitate?</p> <p>IN alegerea unei proceduri de achizitie a instalatiei se aplica principiul prevazut la pct 5.2 al Anexei la Ordinul 1284/2016 (tipul contractului de achizitie este cel a carui valoare este mai mare)?</p> <p>3. IN cazul schemei de ajutor de stat se aplica regulile din POIM in sensul ca daca se depaseste termenul de realizare a investitiei (30.12.2025) se accepta o depasire rezonabila cu conditia ca toate costurile aferente perioadei de depasire sa fie considerate neeligibile?</p>	<p>Indiferent de sursa de finanțare, silozul, cu construcțiile și instalațiile pe care le presupune, reprezintă un singur proiect, care conduce la beneficii inseparabile din perspectiva volumelor de mărfuri care pot fi depozitate/încărcate/ descărcate/ manipulate. Prin urmare, se poate solicita finanțarea în cadrul schemei de ajutor de stat pentru orice componentă a acestui proiect, cheltuielile pentru care nu se solicită ajutor reprezentând cheltuieli neeligibile sau contribuția solicitantului la cheltuielile eligibile. Având în vedere că proiectul, în ansamblul său, conduce la beneficii inseparabile, este necesară realizarea unui studiu de fezabilitate pentru întregul proiect. Mai mult, în acest caz, nici instalațiile nu pot fi privite ca achiziții de bunuri, ci ca instalații aferente construcțiilor.</p> <p>În baza informațiilor disponibile, considerăm că este vorba despre o achiziție de lucrări, indiferent care este valoarea construcțiilor și care este valoarea instalațiilor. În acest caz, instalațiile sunt parte componentă a construcției și nu bunuri mobile. Ar putea fi vorba despre echipamente care deservește silozul, dar care nu sunt parte integrantă a acestuia (de exemplu, șnecuri, încărcătoare frontale etc.). În acest caz, aceste echipamente ar face obiectul unui contract de furnizare.</p> <p>În ceea ce privește termenul de implementare, acesta nu poate depăși data de 31.12.2025 întrucât scopul schemei de ajutor de stat este acela de a produce efecte, beneficii pentru fluxurile de mărfuri afectate de conflictul din Ucraina în cel mai scurt timp posibil.</p>
8	Solicitare modificare termen maxim de depunere proiecte cu 30 zile, respectiv de la 20.06.2024 la 20.07.2024.	Termenul de depunerea proiectelor va fi stabilit în funcție de finalizarea procedurii de consultare și de data efectivă a lansării apelului de proiecte. Termenul de depunere a proiectelor va fi de aprox. 90 de zile de la data lansării apelului.
9	Referitor mod de determinare volum anual suplimentar la echipamente ne raportam la capacitatea de operare per ora *300 zile*20 ore in schimb la capacitatea de depozitare ne raportam numai la capacitatea suplimentara de depozitare nefiind acelasi algoritm de determinare a capacitatii suplimentare.	Atragem atenția asupra faptului că actualul apel nu are ca scop simpla creștere a capacității operatorilor, ci atragerea efectivă de trafic suplimentar, trafic care, în absența realizării investiției, nu se derulează prin portul în care se realizează investiția sau se realizează deficitar din perspectiva timpului și/ sau costurilor.

Nr.	Solicitare/ Observație	Răspuns
		<p>Prin urmare, în cazul acestui apel nu se aplică un algoritm de calcul al capacității, ci se analizează previziunile de trafic, coerent și rezonabil fundamentate.</p> <p>Criteriul de acordare a finanțării, indiferent de natura proiectului (echipamente sau spații de depozitare), îl reprezintă raportul:</p> <p style="text-align: center;">”Volumul suplimentar de marfă încărcată/descărcată pe/ de pe navă/barjă Ajutorul de stat solicitat”</p> <p>Numărul de ore/ zile de operare depinde de volumele de marfuri previzionate și de sezonabilitatea acestora, conform ipotezelor asumate de Solicitant.</p>
10	<p>Categorii de solicitanți eligibili</p> <p>Va rugăm să analizați posibilitatea includerii în categoria solicitanților eligibili și a operatorilor portuari privați:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intreprinderi micro, mici, mijlocii sau mari constituite în conformitate cu legislația specifică care desfasoară activități de remorcaj de manevra al navelor <p>Justificare: Acești operatori portuari contribuie în mod direct la activitățile de descărcare, încărcare, transbordare, primire și expediere a mărfurilor din navă, la navă către și din alte mijloace de transport, în cadrul Porturilor Constanța, Galați și Giurgiu și în porturile situate de-a lungul Canalului Dunăre – Marea Neagră, activitatea de remorcaj de manevra al navelor fiind obligatorie pentru toate navele care intra/ies din porturile nominalizate anterior, acest serviciu fiind unul de siguranță și obligatoriu în porturile românești, asigurat tuturor navelor, indiferent de pavilionul arborat.</p>	<p>În conformitate cu prevederile Deciziei CE nr. C(2024) 23/11.01.2024, publicată în JOUE în 21.02.2024, echipamentele de tracțiune nu sunt eligibile în cadrul acestui apel.</p>
11	<p>Categorii de solicitanți eligibili</p> <p>Cerinte privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor</p> <p>Va solicităm să clarificați dacă prezentarea Acordului în care se precizează dreptul operatorului privat de a investi pe domeniul public, încheiat între operatorul privat și administrația/autoritatea portuară este obligatoriu indiferent de tipul investiției, respectiv investiții care necesită obținerea AC sau investiții de tipul achizițiilor de utilaje/echipamente (care nu necesită AC).</p> <p>Justificare: Solicităm lămurirea acestui aspect motivat de faptul că înțelegem diligențele suplimentare pe care trebuie să le facă</p>	<p>Este necesar acordul/ avizul administrației portuare pentru realizarea investițiilor în cazul în care acestea vizează realizarea unor lucrări de construcții pe terenul aflat în administrarea/ proprietatea privată a administrației portuare și închiriat Solicitantului, precum și în situațiile prevăzute în contractul încheiat cu administrația portuară.</p>

Nr.	Solicitare/ Observație	Răspuns
	operatorul portuar privat în situația în care investiția propusă vizează construcții care necesită autorizarea acestora, dar în situația în care investiția propusă vizează exclusiv achiziția de echipamente/utilaje apreciem că acest demers este nejustificat și poate pune în întârziere implementarea proiectului propus.	
12	<p>Indicatori de realizare</p> <p>Vă solicităm respectuos să ne sprijiniți cu informații suplimentare referitoare la indicatorul RCO 54 – Conexiuni intermodale noi sau modernizate, respectiv la ce se referă acest indicator și cum poate fi cuantificat în cadrul proiectului.</p> <p>Justificare: Solicităm lămurirea acestui aspect, întrucât ne este neclar cumacesta ar trebui să fie cuantificat.</p>	<p>Așa cum se menționează în Ghidul Solicitantului, indicatorul de realizare ” RCO 54 – Conexiuni intermodale noi sau modernizate” se referă la ”se referă la <i>legături intermodale noi sau modernizate care facilitează utilizarea unor moduri de transport diferite pentru transportul de marfă (i.e. pentru această prioritate: porturi interioare, porturi maritime și terminale intermodale {feroviar/rutier} situate pe rețeaua TEN-T de pe teritoriul României). Aceeași locație nu este numărată de două ori dacă se realizează două sau mai multe proiecte la diferite intervale de timp.”</i></p> <p>Pentru toate proiectele depuse în cadrul apelului și care vizează realizarea unei investiții într-un port, valoarea țintă a indicatorului va fi 1.</p>
13	<p>Intelegerea mea este ca TVA nu este eligibila la finantare si este normal pentru ca TVA un este cost ci se recupereaza de la stat. Nu imi este in sa clar de ce in Anexa 20 apre o declaratie pentru persoane impozabile in care la pct D declar că „pentru achizițiile din cadrul operațiunii, cuprinse în tabelul de mai jos, TVA este nedeductibilă conform legislației naționale în domeniul fiscal” si la pct E ca „valoarea TVA aferentă achizițiilor de la furnizori este reală, corectă, suportată pe cheltuieli și nu a fost recuperată prin nicio modalitate pentru achizițiile deja efectuate.”</p> <p>As vrea sa ma asigur ca putem deduce TVAul aferent investitiilor de la stat confrom legii.</p>	<p>Conform regulilor de ajutor de stat, TVA nu este eligibil pentru finantare. Prin urmare, Declaratia nu se aplica, anexa eliminata.</p>
14	<p>Pentru o investitie in capacitati suplimentare de depozitare, consideram capacitatea de depozitare la un moment dat sau se considera volumul de marfa rulat intr- un an? Daca se considera volumul de marfa dintr-un an, exista reglementata perioada de rotatie a marfurilor – numarul de rotatii intr-un an pentru a putea compara proiectele intre ele similar cu numarul de ore de functionare in cazul echipamentelor?</p>	<p>Atragem atenția asupra faptului că actualul apel nu are ca scop simpla creștere a capacității operatorilor, ci atragerea efectivă de trafic suplimentar, trafic care, în absența realizării investiției, nu se derulează prin portul în care se realizează investiția sau se realizează deficitar din perspectiva timpului și/ sau costurilor.</p> <p>Prin urmare, în cazul acestui apel nu se aplică un algoritm de calcul al capacității, ci se analizează previziunile de trafic, coerent și rezonabil fundamentate.</p> <p>Criteriul de acordare a finanțării, indiferent de natura proiectului (echipamente sau spații de depozitare), îl reprezintă raportul:</p>

Nr.	Solicitare/ Observație	Răspuns
		<p align="center">”Volumul suplimentar de marfă încărcată/descărcată pe/ de pe navă/barjă Ajutorul de stat solicitat”</p> <p>Capacitatea depozitului și numărul de rotații depind de volumele de marfuri previzionate și de sezonabilitatea acestora, conform ipotezelor asumate de Solicitant.</p>
15	<p>In vederea monitorizării proiectului când se verifica volumul de marfa realizat, se considera strict volumul realizat prin depozitul în care s-a făcut investiția, corect? Pentru ca este posibil ca în alte capacități de depozitare ale societății să se realizeze volume mai mici și astfel pe total companie să nu crească volumul în aceeași măsură ca în obiectivul investiției luat singular.</p>	<p>Ajutorul de stat are ca scop creșterea capacității în cazul în care aceasta este insuficientă. Est de așteptat ca investiția realizată din ajutorul de stat să suplimenteze capacitățile existente și nu să le înlocuiască. Din acest motiv, monitorizarea va avea în vedere întregul trafic derulat de operator în perioada de sustenabilitate.</p> <p>A se vedea și Secțiunea 3.4.3 a Ghidului Solicitantului revizuit.</p>
16	<p>Ce se întâmplă dacă volumele rulate prin obiectivul investiției se realizează însă ele nu provin din comerțul cu Ucraina din diferite motive comerciale. Operatorul portuar are încheiate contracte cu clienții săi care sunt proprietarii marfurilor și nu îi poate constrânge pe aceștia din urmă cu ce parteneri să își încheie contractele de marfa.</p>	<p>Schema de ajutor de stat are ca scop creșterea capacității operatorilor pentru deservirea fluxurilor de marfă afectate de criza din Ucraina. Prin urmare, fluxurile trebuie să fie legate de Ucraina. Dacă operatorul portuar a încheiat deja contracte înseamnă că îndeplinirea obligațiilor contractuale se bazează pe capacitățile deja existente.</p> <p>Pe de altă parte, operatorul portuar este liber să utilizeze capacitățile create cu ajutorul de stat și pentru deservirea altor fluxuri de marfă, dar impactul conflictului din Ucraina/încetarea efectelor acestuia este de așteptat să se reflecte în evoluția volumelor de marfă. Fluxurile de marfă independente de conflictul din Ucraina vor exista și după încetarea efectelor acestuia, conducând la creșterea profitului realizat de operator din investiția realizată și, implicit, la diminuarea finanțării.</p>